

Handläggare: Kirsi Kangas

Tel: 08-508 280 94

E-post: kirsi.kangas@stockholm.se

Riktlinjer för Stockholm Business Regions EU-policyarbete

Stockholm Business Regions förslag till beslut

Styrelsen för Stockholm Business Region beslutar följande.

Godkänna riktlinjerna för Stockholm Business Regions EU-policyarbete

Olle Zetterberg

Lena Häggdahl

Bakgrund

Den 12 december 2016 antog Stockholms stads kommunfullmäktige en ny EU-policy (Dnr 171-1890/2015), som klargör stadens övergripande inställning till det europeiska samarbetet. De principer som slås fast i EU-policyn ska ligga till grund för stadens nämnder och bolagsstyrelser i allt påverkansarbete på EU-nivå och vid utarbetande av stadens inställning i enskilda EU-ärenden. För att precisera Stockholms stads EU-policy ska berörda nämnder och bolagsstyrelser anta egna riktlinjer för sitt EU-policyarbete. Nämnderna och bolagsstyrelserna ska utforma sina EU-policyriktlinjer utifrån sina verksamhetsspecifika förutsättningar.

Stockholm Business Region (SBR) har som ett av de berörda bolagen fått i uppdrag att utforma en verksamhetsspecifik EU-policy som bör utgå ifrån de principer som slås fast i Stockholms stad EU-policy, men som kan anpassas för att vara tillämplig på SBRs hela koncerns, dvs. Invest Stockholm, och Visit Stockholms verksamhetsområden och som ska gälla tills vidare. SBR:s verksamhetsspecifika EU-policy har stämts av med stadsledningskontoret och Stockholms Stadshus AB. Denna EU-policy gäller tills annat fastslås.

Syftet med stadens EU-policy är att staden och dess berörda verksamheter ska fastslå sin grundinställning till EU-politiken och dess påverkan på Stockholm och stockholmarna. Genom att utarbeta samstämmiga, men verksamhetsspecifika, policyn kommer bolagen – och staden som helhet – att mer framgångsrikt kunna påverka EU-beslutens utformning. SBR:s EU-policy ska fungera som en konkret vägledning för bolaget i påverkansarbetet gentemot EU genom att slå fast en struktur för hur arbetet ska bedrivas och klarlägga vilka principer som ska vara vägledande. EU-policyarbetet ska bidra till att staden når målen i Vision 2040 – Ett Stockholm för alla.

EU:s inflytande/påverkan på SBR:s arbete

EU:s grundpelare, fri rörlighet inom varor, tjänster, individer och kapital är en förutsättning för SBR:s arbete inom näringslivs- och investeringsfrämjande samt främjandet för besöksnäringen. Den fria rörligheten för människor innebär att medborgare kan flytta fritt mellan medlemsstaterna för att leva, arbeta eller studera i ett annat land. Detta kräver bland annat att medlemsstaterna erkänner varandras yrkeskvalifikationer. Den interna turismen gynnas ytterligare av att medborgarna i vissa EU-länder som Sverige kan dra nytta av Schengensamarbetet när de reser runt i Europa. Alla EU-medborgare har rätt att åka till vilken annan medlemsstat som helst utan krav på visum.

EU:s inflytande inom investeringsfrämjande

Det svenska EU-medlemskapet har inneburit att Stockholms stad är en del av en mycket större inre marknad. Som en följd underlättas etableringar av utländska företag med fler nya arbetsplatser i staden, eftersom lokaliseringen inte avgör tillgången till marknaden. SBR anser att den inre marknaden ger fördelar i form av större utbud av varor och tjänster till mer konkurrenskraftiga priser. Genom EU:s lagstiftning ska det vara enkelt att flytta kapital över landsgränserna samt att personer ska röra sig fritt för att arbeta och studera utan onödiga och komplicerade hinder. Vidare har EU ensam beslutanderätt inom konkurrenspolitik, vilket påverkar investeringsmöjligheterna i högre grad. Den fria rörligheten för kapital är tänkt att tillåta investeringar i egendom och företag mellan länderna, men precis som med rörligheten

för tjänster så varierar fortfarande de nationella lagarna i vissa fall, ex inom bolagsbeskattning och incentives ex. för nyetableringar av callcenters och datahallar

EU:s inflytande inom besöksnäringen

År 2007 antog EU en ny agenda för en hållbar och konkurrenskraftig europeisk turism. Genom denna agenda bygger EU ett ramverk för en europeisk policy och åtgärder inom turismområdet. Besöksnäringen/turismen är ett komplext område där flera av EU:s politikområden påverkar, såsom hållbarhet, konkurrens, miljö, transport, kulturarv och sysselsättning vilket gör det nödvändigt med bra omvärldsbevakning. Därutöver finns också olika behov inom geografiska områden som EU fokuserar på i denna policy. För Stockholmsregionens del påverkas främst stads-, kust- och till viss del landsbygdsområden. Vidare har alla EU-medborgare rätt att åka till annan medlemsstat utan krav på visum, vilket gynnat SBR:s arbete i alla avseenden inom besöksnäringen.

EU:s inflytande inom näringsliv-s/service/utveckling

Generellt påverkar EU ca 60 procent av punkterna på en dagordning från kommunfullmäktige. En stor del av dessa påverkar i sin tur det lokala näringslivet. Genom EU-direktiv/lagar regleras offentlig upphandling, ersättning för tjänster av ekonomiskt intresse, en digital inre marknad och koncessioner. Det finns även EU-direktiv som ställer miljökrav på vissa planeringsprocesser, vilket påverkar den kommunala samhällsutvecklingsprocessen. SBRs berörs främst inom sitt arbete med näringslivsservice såsom företagslotsen, tillståndsguiden och den regionala näringslivsutvecklingen (ex NKI:service) som bedrivs i linje med dagens EU-direktiv och lagar.

Vägledande principer för bolagets EU-policyarbete

SBR arbetar, i enlighet med kommunfullmäktiges EU-policy och i samverkan med berörda förvaltningar och kommunala bolag aktivt med EU-frågor för att tillvarata stadens och stockholmarnas intressen. Detta arbete tar sin utgångspunkt i de principer som slås fast i EU-policyn, nämligen att::

1. Staden ska verka för att beslut inom EU fattas så nära medborgarna som möjligt.
2. Staden ska verka för ett EU som är socialt, ekologiskt, ekonomiskt och demokratiskt hållbart.
3. Staden ska verka för att EU:s politik är väl avvägd och väl underbyggd.

Fri rörlighet inom varor, tjänster, individer och kapital är en förutsättning för SBR:s arbete inom näringslivs- och investeringsfrämjande samt främjandet för företagsetableringar och

besöksnäringen. Inflöde av utländskt kapital och investeringar är viktigt för att Stockholm ska kunna växa och det är minst lika viktigt att attrahera forskare, studenter och andra för att motverka kompetensbrist i staden. Stockholm har flest antal Unicorn bolag per capita utanför Silicon Valley och har utvecklats till en av världens mest innovativa städer inom ICT, Life Science och Cleantech, vilket i sin tur driver kapital genom både investeringar, uppköp och strategiska allianser inom dessa tre branscher. Även inom branscher som infrastruktur, logistik, handel och investeringar inom besöksnäringen är intresset stort från internationella investerare. För att främja stadens ekonomi och näringsliv ska SBR därmed aktivt verka för en välfungerande inre marknad som gynnar EU:s fyra friheter, främjar investeringar inom forskning och innovation och följer marknadsmässiga principer.

Europeiska städer påverkas i en stor utsträckning av EU-initiativ, men de lokala förutsättningarna och behov är mycket olika i EU:s medlemsländer och städer. SBR välkomnar europeiskt samarbete och kostnadseffektiva EU-satsningar som syftar till att öka tillväxt, innovation och sysselsättning, men EU-lagstiftning måste ta hänsyn till de lokala förutsättningarna. Av vikt är att samråd sker med marknadens aktörer och att beslut fattas på rätt politisk nivå. EU:s lagstiftning måste vara väl avvägd och underbyggd, och i enlighet med subsidiaritetsprincipen bör EU besluta om ramverk men inte detaljstyra

Hur SBR arbetar för att få genomslag för sina ståndpunkter

SBR kommer att arbeta strategiskt och löpande enligt nämnda principer och med de frågor som är relevanta inom näringslivsområdet, i nära samarbete med kommunstyrelsen och berörda förvaltningar och kommunala bolag. Sveriges Kommuner och Landsting är en kanal som går att använda i det europeiska policyarbetet liksom Stockholmsregionens Europakontor. SBR har kontakt med Stockholmsregionens Europakontor och har för avsikt att, i nära samverkan med kommunstyrelsen, bredda kontakten med Europakontoret genom att bevaka områden som är relevanta för SBR, såsom den inre marknaden, forskning och innovation. En prioriterad samarbetsorganisation är även EUROCITIES och dess ekonomiska forum (Economic Development Forum). EUROCITIES samlar drygt 130 stora europeiska städer. Organisationens målsättning är att bidra till erfarenhetsutbyte mellan städerna, bidra med kunskap om EU och bedriva lobbying gentemot EU-institutioner. SBR ska aktivt delta i ekonomiska forumets arbete och vid årliga forummöten i relevanta sammanhang och när tillfälle ges.

För att utveckla Stockholm till Europas ledande hållbara tillväxtregion främjar SBR internationella kontakter och skapa plattformar för utbyte och förenkling av investeringar i Stockholmsregionen. Den strategi som används är att positionera Stockholm som en kosmopolitisk stad att bo och verka i samt besöka. Det sker genom marknadsföring t ex genom mässdeltagande, relationsbyggande och benchmarking. Därigenom nås viktiga aktörer

och potentiella investerare, både internationellt och på EU-nivå. För att förstärka strategin och för att positionera Stockholm sammanfattas budskapet ”Stockholm – The Capital of Scandinavia” regionens styrkor och fungerar som ett gemensamt marknadsföringsbudskap för ett ökat internationellt genomslag.

För att attrahera utländska investeringar till Stockholmregionen driver SBR ett samarbete med Stockholm Business Alliance (SBA), ett partnerskap mellan 55 kommuner i åtta län. Arbetet delas in i tre delar investeringsfrämjande, internationell marknadsföring och näringslivsservice/NKI (Nöjd-kund-index). Samarbetet inom SBA bygger på ett femårigt avtal där SBR har uppdraget att för regionens räkning och i samarbete med kommunerna genomföra de aktiviteter som pekas ut i den gemensamma verksamhetsplanen.

SBR för även en dialog med Länsstyrelsen och Landstinget inom följande strategiska områden:

- regional strategi för att stärka strategiska innovationsmiljöer
- Utveckling av länets tekniska infrastruktursystem
- Klimatfärdplan 2040 med fokus på energiomställningen och smart & hållbar utveckling

Syftet är tillsammans med andra aktörer underlätta företagens medverkan i EU:s forskningsprogram Horizon 2020, struktur- och socialfondsprojekt, stötta nyföretagarrådgivningen samt internationalisering av strategiska kluster, exempelvis miljöteknik (cleantech) och livsmedelskluster (foodtech).

Aktiviteter ovan kommer vara ett sätt att från lokal nivå kunna påverka policy på nationell- och europeisk nivå, men det finns även ett behov av kunskapshöjande insatser kring EU-frågor internt. För att väcka intresse och få en koppling till verksamhetsnytta bör informationstillfällen fokusera på SBR:s verksamhetsområden i en europeisk kontext snarare än allmän EU-information, i nära samverkan med kommunstyrelsen.